

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ  
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ  
«ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Циклова комісія обліково-фінансових дисциплін

## СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

освітньо-професійна програма *Підприємство, торгівля та біржова діяльність*

спеціальність *076 Підприємництво та торгівля*

галузь знань *07 Управління та адміністрування*

освітньо-професійний ступінь - *фаховий молодший бакалавр*

циклова комісія *економічно-комерційних дисциплін*

**Розробник:** Ольга СТЕШЕНКО, викладач економічно-комерційних дисциплін категорії спеціаліст

**Керівник освітньо-професійної програми:**

**Вікторія ПОНОМАРЕНКО**, викладач фахових дисциплін циклової комісії економічно-комерційних дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії –керівник робочої групи.



Лубни 2025 р.

## 2. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	<b>БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ</b>
Назва структурного підрозділу	Циклова комісія економічно-комерційних дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<b>Викладач:</b> Ольга СТЕШЕНКО , викладач економічно-комерційних дисциплін категорії спеціаліст <b>Контакти:</b> Контакти: кабінет економіки, 29 e-mail: <a href="mailto:ctehaolik@gmail.com">ctehaolik@gmail.com</a> тел.: (05361) 72-600
Ступінь фахової перед вищої освіти	фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Передумови для навчання	Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Біржова діяльність» є засвоєння знань із базових, обов'язкових предметів загальноосвітньої підготовки, профільних предметів, нормативних, вибіркового дисциплін.

## 3. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета вивчення навчальної дисципліни** є: формування системи професійних знань та практичних компетентностей, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Орієнтація на формування та ефективну реалізацію потенціалу майбутнього фахівця і на його основі подальшу інтеграцію у світовий освітній простір, забезпечення ринку праці конкурентоспроможними та мобільними фахівцями з активною громадською позицією, високими морально-етичним якостями та відповідальними за результати власної діяльності.

**Основні завдання дисципліни:** ознайомлення з узагальненим досвідом роботи зарубіжних і вітчизняних бірж, вивчення нормативних основ здійснення біржової діяльності в Україні, опанування технології здійснення біржових операцій на різних видах бірж.

## 4. Результати навчання (компетентності випускника)

**Компетентності:**

**Загальні компетентності (ЗК):**

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

### ***Спеціальні (фахові) компетентності (СК):***

СК 1. Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій та торговельній діяльності.

СК 3. Здатність застосовувати інноваційні підходи у діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК 4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності.

СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК 8. Здатність визначати і задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку.

СК 9. Здатність застосовувати моделі електронної комерції у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

СК 10. Здатність використовувати логістичні системи у підприємницькій та торговельній діяльності.

### ***Програмні результати навчання:***

РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій та торговельній діяльності із професійною метою.

РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні й телекомунікаційні технології обміну та поширення професійно спрямованої інформації у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємницької та торговельної діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.

РН 9. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій та торговельній діяльності.

РН 10. Визначати характеристику товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності за допомогою сучасних методів.

РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати їх на практиці.

РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

РН 14. Визначати потреби споживачів для формування асортименту товарів у підприємницькій та торговельній діяльності.

РН 15. Застосовувати моделі електронної комерції в діяльності підприємницьких та торговельних структур.

РН 16. Використовувати логістичні системи у підприємницькій та торговельній діяльності.

РН 17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких та торговельних структур для забезпечення їх ефективності.

## **5. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
лекц.		практ.	сем.	сам. опр.	
1	2	3	4	5	6
<b>Модуль 1</b>					
Тема 1. Історія розвитку організованого гуртового ринку	2	2			
Тема 2. Організація міжнародного товарно-біржового ринку	4	2			2
Тема 3. Біржа як організатор торгівлі на ринку	6	2	2		2
Тема 4. Становлення біржового ринку України та принципи його регулювання	6	2		2	2
<b>Разом за модулем 1</b>	<b>18</b>	<b>8</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>6</b>
<b>Модуль 2</b>					
Тема 5. Організація товарних бірж	2	2			
Тема 6. Організація біржових торгів	6	2	2		2
Тема 7. Біржові угоди	4	2			2
Тема 8. Біржове котирування цін	6	2		2	2
<b>Разом за модулем 2</b>	<b>18</b>	<b>8</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>6</b>
<b>Модуль 3</b>					
Тема 9. Учасники біржової торгівлі та їх роль у торговельно-посередницькій діяльності	6	2		2	2
Тема 10. Ринок цінних паперів та фондова біржа	6	2	2		2
Тема 11. Валютні біржі	6	2	2		2
Тема 12. Ф'ючерсний ринок та його особливості	6	2		2	2
<b>Разом за модулем 3</b>	<b>24</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>8</b>
<b>Усього годин</b>	<b>60</b>	<b>24</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>20</b>

### **6. Трудомісткість:**

Загальна кількість годин - **60** (кредитів ЄКТС – 3)

Кількість модулів - **3**

Форма семестрового контролю - **залік**

## 7. Оцінювання результатів навчання

Оцінка за 4 – бальною шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
5 (відмінно)	Здобувач виявляє особливі творчі здібності по дисципліні «Біржова діяльність», розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою. Здобувач демонструє глибоке розуміння закономірностей біржової, підприємницької та торговельної діяльності, вміє застосовувати знання у практичних ситуаціях. Вільно володіє державною мовою, здійснює самостійний пошук, відбір та аналіз інформації з різних джерел. Проявляє ініціативу та підприємливість, вміє визначати характеристики товарів і послуг, використовує інноваційні підходи та моделі електронної комерції, дотримується нормативно-правових вимог. Самостійно розробляє практичні рішення, обґрунтовує висновки, володіє навичками організації діяльності підприємницьких структур та визначення потреб споживачів і логістичних процесів. Помилки відсутні або незначні.
4 (добре)	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу з дисципліни «Біржова діяльність», застосовує їх на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі щодо визначення основних показників якості, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Вільно володіє навчальним матеріалом, вміє застосовувати його на практиці з незначними помилками. Уміє спілкуватися державною мовою, оформлює результати роботи, здійснює пошук та аналіз інформації. Проявляє ініціативу і підприємливість, володіє знаннями щодо характеристик товарів, інноваційних підходів та моделей електронної комерції. Дотримується нормативно-правових вимог та може визначати потреби споживачів і основні показники діяльності підприємницьких структур. Допускає окремі неточності у розрахунках або формулюваннях, які самостійно виправляє.
3 (задовільно)	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу з дисципліни «Біржова діяльність», розуміє основні поняття та закономірності, але потребує допомоги викладача при застосуванні знань у практичних завданнях. Має базові вміння спілкування державною мовою, користується інформаційними джерелами з допомогою викладача. Може визначати окремі характеристики товарів і послуг, але допускає суттєві помилки у розрахунках, обґрунтуваннях чи оформленні результатів. Проявляє обмежену ініціативу, частково володіє розумінням нормативно-правових вимог, логістичних та організаційних аспектів діяльності.
2 (незадовільно)	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів з дисципліни «Біржова діяльність» Має труднощі із застосуванням знань у практичних ситуаціях, спілкуванням державною мовою, аналізом інформації. Не виявляє ініціативи чи підприємливості, не може визначити характеристики товарів, застосовувати інноваційні підходи чи моделі електронної комерції. Має поверхневе уявлення про нормативно-правову базу, не вміє організувати діяльність чи визначити показники ефективності. Знання фрагментарні, помилки численні.

## **8. Політика курсу навчальної дисципліни**

### **8.1. Політика щодо академічної доброчесності**

Політику щодо академічної доброчесності регламентує Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету».

Дотримання принципу академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти при опануванні навчальної дисципліни передбачає: самостійне виконання завдань поточного, модульного та підсумкового контролю; добросовісна та коректна робота із джерелами інформації, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.

### **8.2. Комунікаційна політика**

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати електронну пошту та на випадок проведення занять у дистанційному режимі обліковий запис в спеціалізованому хмарному середовищі.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації: електронну пошту, месенджери, чати, відеоконференції тощо.

### **8.3. Політика щодо відвідування занять**

Здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані відвідувати всі види навчальних занять, що передбачені навчальним планом, відповідно до розкладу занять.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту групи. При не явці на заняття через поважні причини, не пізніше трьох днів після виходу на заняття подати підтвердуючі документи куратору групи.

Кожне пропущене без поважної причини заняття відпрацьовується здобувачем фахової передвищої освіти на оцінку у формі усної співбесіди, письмової роботи тощо. Пропущена тема вивчається студентом самостійно.

### **8.4. Політика щодо перескладання**

Перездача модульних оцінок на підвищення не дозволяється (за винятком незадовільних оцінок).

Здобувач фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну семестрову оцінку, може ліквідувати академічну заборгованість за погодженням із завідувачем відділення до початку наступного за сесією семестру згідно з розкладом ліквідації заборгованості в терміни, визначені заступником директора з навчальної роботи.

При ліквідації академічної заборгованості допускається перескладання заліку не більше двох разів: перший раз викладачу, другий – комісії, до складу якої входить заступник директора з навчальної роботи, голова циклової комісії (за якою закріплена дана дисципліна) та викладач.

## **9. Рекомендовані джерела інформації:**

### **Базові**

1. Павлов К. В., Лялюк А. В., Павлова О.М., Данилюк Т. І. Економіка та організація біржової діяльності : навчальний посібник. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2023. 274 с.
2. Солодкий М.О., Ільчук М.М., Яворська В.О. Аналіз і прогнозування біржового ринку: навч. посіб. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 642 с.
3. Фондовий ринок: підручник /Л.М.Сатир та ін. За заг. ред. д-ра ек. наук, проф. Шуст О.А. Біла Церква: БНАУ, 2021.480с.
4. Шевченко А.О. Державне регулювання в системі біржової діяльності України. Інтернаука. 2023. № 7.с.156-163.
5. Сохацька О.М., Панасюк В.М., Роговська-Іщук І.В., Вінницький С.І. Фундаментальний та технічний аналізи міжнародних ринків. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 309 с.
6. Сотник І.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: навч. посіб.- Київ: Кондор, 2025 р.

### **Допоміжні**

1. Третьякова О. В. Фондовий ринок України: особливості функціонування в сучасних умовах / О. В. Третьякова, В. М. Харабара, Р. І. Грешко // Економіка і держава. 2020. №5. С.107

### **Інформаційні ресурси**

1. Закон України «Про товарну біржу» від 10 грудня 1991 року № 1956-ХІІ. Дата оновлення 01.01.2026 року  
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>
2. Конституція України від 28 червня 1996 р. , редакція від 01.01.2020 року  
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80%23Text#Text>